

❖ شرح بیماری

کتواسیدوز دیابتی (Diabetic ketoacidosis (DKA) از مشکلات جدی و مهم در افراد مبتلا دیابت نوع یک است و زمانی رخ می‌دهد که ماده شیمیایی به نام کتون در خون ساخته می‌شود. به طور طبیعی بدن قند را به عنوان منبع انرژی می‌شکند انسولین موجود در خون موجب می‌شود که قند خون به سلول‌ها وارد و به عنوان منبع انرژی مورد استفاده قرار گیرد. اما در افراد دیابتی با قند کنترل نشده، بدن قادر به استفاده از قند خون نیست. در نتیجه بدن، چربی را به عنوان منبع انرژی می‌سوزاند. اما سوزاندن چربی باعث می‌شود بدن مقدار زیادی کتون درست کند. این کتون سمی و برای بدن خطرناک می‌باشد.

❖ علت کتواسیدوز دیابتی

- ✓ تزریق نادرست انسولین و یا خرابی و درست کار نکردن پمپ انسولین
- ✓ عدم آگاهی از بیماری دیابت و یا عدم تحمل درمان.
- ✓ عفونت در هر قسمت بدن
- ✓ سکته مغزی یا قلبی
- ✓ مصرف برخی داروها، کورتیکوئیدها
- ✓ حاملگی و استرس یا فشارهای روحی
- ✓ تصادف یا جراحی

❖ علائم کتواسیدوز دیابتی

- ✓ احساس تشنگی و نوشیدن زیاد یا پرنوشی
- ✓ افزایش ادرار یا پرادراری
- ✓ تهوع استفراغ

- ✓ درد شکم
- ✓ بی‌اشتهایی و کاهش وزن
- ✓ احساس خستگی و ضعف یا عدم تمرکز و خواب‌آلودگی که ممکن است در موارد شدید منجر به کوما شود.
- ✓ تنفس با بوی میوه گندیده یا استون
- ✓ افزایش تعداد تنفس و تنگی نفس
- ✓ کاهش دمای بدن، کاهش فشار خون و افزایش ضربان قلب
- ✓ در مراحل پیشرفته تر ممکن است هوشیاری کاهش یابد.

❖ تشخیص کتواسیدوز دیابتی

- ✓ معاینه توسط پزشک
- ✓ آزمایش قند خون و سطح کتون ادرار
- ✓ نوار قلب

❖ درمان کتواسیدوز دیابتی

- ✓ بستری در بیمارستان و جایگزین کردن مایعات از دست رفته و الکترولیت‌هایی مانند سدیم و پتاسیم که موجب تنظیم کارکرد سلول می‌شود از طریق داخل وریدی
- ✓ تزریق انسولین
- ✓ شروع مصرف آنتی‌بیوتیک در صورت وجود عفونت

❖ عوارض احتمالی

در صورت عدم درمان سریع، بیمار به سمت تغییر وضعیت ذهنی یا کوما و نهایتاً مرگ سوق پیدا می‌کند.

❖ پیشگیری از کتواسیدوز دیابتی

- ✓ کنترل مرتب قند خون خصوصاً در زمانی که مبتلا به عفونت و ... هستید. ممکن است لازم باشد هر ۳ تا ۴ ساعت میزان قند خون بررسی و کنترل شود.
- ✓ استفاده دقیق از انسولین حتی در زمانی که غذا نخورده‌اید و مشورت با پزشک در شرایط خاص و تغییر دوز انسولین با نظر پزشک
- ✓ مصرف کافی مایعات
- ✓ آموزش بیمار در زمینه علائم کتواسیدوز دیابتی و مراجعه به پزشک در صورت مشاهده علائم

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- ✓ در صورتی که قند خون دوبار در طی فاصله زمانی ۳ یا ۴ ساعت بالاتر از ۳۰۰ میلی گرم بر دسی لیتر باشد.
- ✓ در صورت بالا رفتن میزان کتون ادرار در تست های خانگی
- ✓ اگر مبتلا به دیابت بوده و علائم عفونت مانند تب و گلو درد و ... داشتید.
- ✓ در صورت مشاهده علائم کمبود مایعات بدن مانند خشکی مخاط و تشنگی و پرادراری و ...

مرکز آموزشی درمانی شهید آیت الله دکتر بهشتی (ره) قم

جهت دسترسی به مطالب "آموزش بیمار"، به سایت زیر مراجعه فرمائید:

www.bmc.muq.ac.ir